

DIREKTYVOS (ES) 2024/1069 IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ IR JŲ PROJEKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

<p>2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1069 dėl asmenų, užsiimančių visuomenės dalyvavimo veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ieškinių ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (Strateginiai ieškiniai dėl visuomenės dalyvavimo)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas Nr. IX-743 (suvestinė redakcija nuo 2024-04-01 iki 2024-06-30) (toliau – CPK); 2. Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas Nr. VIII-1591 (suvestinė redakcija nuo 2024-01-01 iki 2024-11-22) (toliau – VGTPĮ); 3. Lietuvos Respublikos teismų įstatymas Nr. I-480 (suvestinė redakcija nuo 2024-01-01 iki 2024-06-30); 4. Lietuvos Respublikos nacionalinės teismų administracijos įstatymas Nr. IX-787 (suvestinė redakcija nuo 2024-01-01); 5. Rekomendacijos dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio, patvirtintos Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 „Dėl Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos dėl civilinėse bylose priteisto užmokesčio dydžio) (suvestinė redakcija nuo 2015-03-20); 6. Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 priedo papildymo devintuoju⁷ skirsniu įstatymo projektas (toliau – CPRESTTAI projektas); 7. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 95, 95¹ ir 142 straipsnių pakeitimo bei Kodekso papildymo priedu įstatymo projektas (toliau – CPK projektas); 8. Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 12 straipsnio pakeitimo ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – VGTPĮ projektas). 	<p>ES teisės akto įgyvendinimo lygis (visiškas, dalinis)</p>
---	--	---

<p>1 straipsnis Dalykas Šia direktyva nustatomos apsaugos priemonės nuo akivaizdžiai nepagrįstų ieškinių ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų tarpvalstybinio pobūdžio civilinėse bylose, iškeltose fiziniams ir juridiniams asmenims dėl to, kad jie užsiima visuomenės dalyvavimo veikla.</p>	<p><i>Direktyvos nuostatos perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę nereikalauja, nes jomis nustatomas Direktyvos reguliavimo dalykas.</i></p>	
<p>2 straipsnis Taikymo sritis Ši direktyva taikoma civiline tvarka nagrinėjamos tarpvalstybinio pobūdžio civilinėms ar komercinėms byloms, įskaitant laikinas apsaugos priemones bei atsargumo priemones ir priešieškinius, neatsižvelgiant į teismo pobūdį. Ši direktyva netaikoma, visų pirma, mokesčių, muitų ar administracinėms byloms arba valstybės atsakomybei už veiksmus ir neveikimą vykdant valstybės įgaliojimus (<i>acta iure imperii</i>). Ši direktyva netaikoma baudžiamosioms byloms arba arbitražui ir ja nedaromas poveikis baudžiamojo proceso teisei.</p>	<p>CPK 1 straipsnis. Civilinio proceso įstatymai 1. Šis Kodeksas nustato civilinių, darbo, šeimos, intelektinės nuosavybės, konkurencijos, bankroto, restruktūrizavimo, viešųjų pirkimų (įskaitant pirkimus, atliekamus vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų), koncesijų suteikimo bylų ir kitų bylų dėl privatinų teisinių santykių bei ypatingosios teisenos bylų nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo bei vykdymo, prašymų dėl užsienio teismų sprendimų ir arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo Lietuvos Respublikoje tvarką, taip pat skundų dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančio arbitražo sprendimų nagrinėjimo tvarką. Darbo, šeimos, intelektinės nuosavybės, konkurencijos, bankroto, restruktūrizavimo, viešųjų pirkimų bylos, bylos dėl turto paėmimo visuomenės poreikiams, bylos dėl civilinio turto konfiskavimo ir ypatingosios teisenos bylos nagrinėjamos pagal šio Kodekso taisykles, išskyrus išimtis, kurias nustato kiti Lietuvos Respublikos įstatymai.</p> <p>CPRESTTAI projektas 31³⁴ straipsnis. Taikymo sritis Siekiant apsaugoti asmenis, užsiimančius visuomenės dalyvavimo veikla viešojo intereso klausimais, nuo akivaizdžiai nepagrįstų ieškinių ar piktnaudžiaujamojo</p>	<p>Visiškas</p>

	pobūdžio teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais nacionalinėse ir tarpvalstybinėse civilinėse bylose, taikomos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse nustatytos taisyklės tiek, kiek šis įstatymas nenustato kitaip.	
3 straipsnis Būtiniausi reikalavimai 1. Valstybės narės gali nustatyti ar palikti galioti nuostatas, kurios yra palankesnės siekiant apsaugoti asmenis, užsiimančius visuomenės dalyvavimo veikla, nuo akivaizdžiai nepagrįstų ieškinių ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo civilinėse bylose, įskaitant nacionalines nuostatas, kuriomis nustatomos veiksmingesnės procesinės apsaugos priemonės, susijusios su teise į saviraiškos ir informacijos laisvę.	<i>Direktyvos nuostatos perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę nereikalauja, nes Lietuvos Respublika numatytos galimybės nepasirinko.</i>	
2. Šios direktyvos įgyvendinimas jokiais aplinkybėmis nesuteikia pagrindo sumažinti apsaugos priemonių lygį, kurį valstybės narės jau užtikrina šios direktyvos taikymo srityje.	<i>Direktyvos nuostatos perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę nereikalauja, nes Lietuvos Respublika nesumažino apsaugos priemonių lygio.</i>	
4 straipsnis Terminų apibrėžtys Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys: 1) visuomenės dalyvavimas – bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla viešojo intereso klausimu, padaromi ar vykdomi naudojantis teise į saviraiškos ir informacijos laisvę, menų ir mokslo laisvę arba susirinkimų ir asociacijų laisvę, ir bet kokie su tuo tiesiogiai susiję parengiamieji, paramos ar pagalbos veiksmai;	CPRESTTAIĮ projektas 31³⁵ straipsnis. Šiame skirsnyje vartojamos sąvokos 1. Visuomenės dalyvavimas viešojo intereso klausimais (toliau – visuomenės dalyvavimas) – bet koks su viešojo intereso klausimais susijęs fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla, padaromi ar vykdomi naudojantis teise į saviraiškos ir informacijos laisvę, menų ir mokslo laisvę arba susirinkimų ir asociacijų laisvę, ir bet kokie su tuo tiesiogiai susiję parengiamieji, paramos ar pagalbos veiksmai.	Visiškas
2) viešojo intereso klausimas – bet koks klausimas, kuris daro poveikį visuomenei tokiu mastu, kad	CPRESTTAIĮ projektas 31³⁵ straipsnis. Šiame skirsnyje vartojamos sąvokos	Visiškas

<p>visuomenė galėtų teisėtai juo domėtis tokiose srityse kaip:</p> <p>a) pagrindinės teisės, visuomenės sveikata, sauga, aplinka ar klimatas;</p> <p>b) fizinio ar juridinio asmens, kuris yra viešas asmuo, veikla viešajame ar privačiame sektoriuje;</p> <p>c) klausimai, kuriuos svarsto įstatymų leidžiamoji, vykdomoji ar teisminė institucija, arba klausimai, svarstomi bet kokiame kitame oficialiame procese;</p> <p>d) įtarimai korupcija, sukčiavimu ar įtarimai bet kokia kita nusikalstama veika arba įtarimai dėl su tokiais klausimais susijusių administracinių pažeidimų;</p> <p>e) veikla, kuria siekiama apsaugoti Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas vertybes, įskaitant demokratinių procesų apsaugą nuo nederamo kišimosi, visų pirma, kovojant su dezinformacija;</p>	<p>2. Viešojo intereso klausimas – bet koks klausimas, kuris daro poveikį visuomenei tokiu mastu, kad visuomenė galėtų teisėtai juo domėtis šiose srityse:</p> <p>1) žmogaus pagrindinės teisės, visuomenės sveikata, sauga, aplinka ar klimatas;</p> <p>2) fizinio ar juridinio asmens, kuris yra viešas asmuo, veikla viešajame ar privačiame sektoriuje;</p> <p>3) klausimai, kuriuos svarsto įstatymų leidžiamoji, vykdomoji ar teisminė institucija, arba klausimai, svarstomi bet kokiame kitame oficialiame procese;</p> <p>4) įtarimai korupcija, sukčiavimu ar bet kokia kita nusikalstama veika arba įtarimai dėl su tokiais klausimais susijusių administracinių pažeidimų;</p> <p>5) veikla, kuria siekiama apsaugoti Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas vertybes, įskaitant demokratinių procesų apsaugą nuo nederamo kišimosi, visų pirma, kovojant su dezinformacija.</p>	
<p>3) piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo – teismo procesas, kuris nėra pradedamas siekiant iš tiesų pareikšti teisę ar ją pasinaudoti, o jo pagrindinis tikslas – užkirsti kelią visuomenės dalyvavimui, jį apriboti arba už jį bausti, dažnai išnaudojant šalių galios disbalansą, ir kuriame pareiškiami nepagrįsti ieškiniai. Tokio tikslo požymiai apima, pavyzdžiui:</p> <p>a) ieškinio ar jo dalies neproporcingumą, perteklinį ar nepagrįstą pobūdį, įskaitant pernelyg didelę ginčo vertę;</p> <p>b) tai, kad ieškovas ar su juo susijusios šalys dėl panašių klausimų yra inicijavę keletą bylų;</p> <p>c) ieškovo ar ieškovo atstovų vykdomą bauginimą, priekabiavimą ar grasinimus iki proceso ar jo metu, taip pat panašų ieškovo elgesį panašiose ar tuo pačiu metu nagrinėjamosiose bylose;</p>	<p>CPRESTTAIĮ projektas</p> <p>31³⁵ straipsnis. Šiame skirsnyje vartojamos sąvokos</p> <p>3. Piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais – teismo procesas, kuris nėra pradedamas siekiant iš tiesų pareikšti teisę ar ją pasinaudoti, bet turint tikslą užkirsti kelią visuomenės dalyvavimui, jį apriboti arba už jį bausti, dažnai išnaudojant šalių galios disbalansą, ir kuriame pareiškiami visiškai ar iš dalies nepagrįsti ieškiniai. Tokio tikslo požymiai apima, pavyzdžiui:</p> <p>1) ieškinyje pareikšto reikalavimo ar jo dalies neproporcingumą, perteklinį ar nepagrįstą pobūdį, įskaitant pernelyg didelę ginčo dalyko vertę;</p> <p>2) tai, kad ieškovas ar su juo susiję asmenys dėl panašių reikalavimų yra inicijavę keletą bylų;</p> <p>3) ieškovo ar ieškovo atstovų vykdomą bauginimą, priekabiavimą ar grasinimus iki proceso ar jo metu,</p>	<p>Visiškas</p>

<p>d) nesąžiningą procesinės taktikos naudojimą, pavyzdžiui, proceso vilkinimą, nesąžiningą ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio palankesnio teisinio reglamentavimo ieškojimą arba nesąžiningą bylų nutraukimą vėlesniame proceso etape.</p>	<p>taip pat panašų ieškovo elgesį panašiose ar tuo pačiu metu nagrinėjamosiose bylose;</p> <p>4) nesąžiningą naudojimąsi procesinėmis teisėmis, pavyzdžiui, proceso vilkinimą, nesąžiningą ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio palankesnio teisinio reglamentavimo ieškojimą arba nesąžiningą bylų nutraukimą vėlesniame proceso etape.</p> <p>CPK projektas 95¹ straipsnis. Piktnaudžiavimas procesinėmis teisėmis siekiant pakenkti atsakovui dėl jo užsiėmimo visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais veikla 5. Teismas, vertindamas, ar ieškovas nesąžiningai pareiškė akivaizdžiai nepagrįstą ieškinį, atsižvelgia į teismo byloje turimą informaciją apie piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso dėl visuomenės dalyvavimo tikslo požymius, nurodytus Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatyme, ir kitas reikšmingas aplinkybes.</p>	
<p>5 straipsnis Tarpvalstybinio pobūdžio bylos 1. Šios direktyvos tikslais yra laikoma, kad byla yra tarpvalstybinio pobūdžio, nebent abiejų jos šalių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra toje pačioje valstybėje narėje, kaip ir teismo, į kurį buvo kreiptasi, ir visi kiti su atitinkama situacija susiję aktualūs elementai yra tik toje valstybėje narėje.</p>	<p>CPRESTTAI projektas 31³⁶ straipsnis. Tarpvalstybinės bylos Taikant šio skirsnio nuostatas byla laikoma tarpvalstybine, išskyrus atvejus, kai abiejų proceso šalių ir teismo, kuriame pareikštas ieškinys, nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra Lietuvos Respublikoje ir su byla susiję įrodymai ir kiti aktualūs elementai yra tik Lietuvos Respublikoje. Nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) nustatoma pagal Reglamentą (ES) Nr. 1215/2012.</p>	<p>Visiškas</p>
<p>2. Gyvenamoji vieta (buveinė) nustatoma pagal</p>	<p>CPRESTTAI projektas</p>	<p>Visiškas</p>

Reglamentą (ES) Nr. 1215/2012.	31³⁶ straipsnis. Tarpvalstybinės bylos Taikant šio skirsnio nuostatas byla laikoma tarpvalstybine, išskyrus atvejus, kai abiejų proceso šalių ir teismo, kuriame pareikštas ieškinys, nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra Lietuvos Respublikoje ir su byla susiję įrodymai ir kiti aktualūs elementai yra tik Lietuvos Respublikoje. Nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) nustatoma pagal Reglamentą (ES) Nr. 1215/2012.	
6 straipsnis Prašymai dėl procesinių apsaugos priemonių 1. Valstybės narės užtikrina, kad, kai pradedamas teismo procesas prieš fizinius ar juridinius asmenis dėl jų užsiėmimo visuomenės dalyvavimo veikla, tie asmenys, vadovaudamiesi nacionaline teise, galėtų prašyti: a) taikyti užstatą, kaip numatyta 10 straipsnyje;	CPRESTTAIĮ projektas 31³⁷ straipsnis. Procesinės apsaugos priemonės 1. Asmuo, prieš kurį pradėtas teismo procesas dėl jo užsiėmimo visuomenės dalyvavimo veikla, turi teisę teismo prašyti: 1) Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka įpareigoti ieškovą sumokėti užstatą;	Visiškas
b) anksčiau laiko atmesti akivaizdžiai nepagrįstus ieškinius, kaip numatyta III skyriuje;	CPRESTTAIĮ projektas 31³⁷ straipsnis. Procesinės apsaugos priemonės 1. Asmuo, prieš kurį pradėtas teismo procesas dėl jo užsiėmimo visuomenės dalyvavimo veikla, turi teisę teismo prašyti: 2) taikyti akivaizdžiai nepagrįsto ieškinio ankstyvo atmetimo procedūrą, įtvirtintą Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse;	Visiškas
c) taikyti teisių gynimo nuo piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo priemonės, kaip numatyta IV skyriuje.	CPRESTTAIĮ projektas 31³⁷ straipsnis. Procesinės apsaugos priemonės 1. Asmuo, prieš kurį pradėtas teismo procesas dėl jo užsiėmimo visuomenės dalyvavimo veikla, turi teisę teismo prašyti: 3) Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka įpareigoti ieškovą atlyginti jo, kaip atsakovo, patirtus nuostolius;	Visiškas

	<p>4) Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka įpareigoti ieškovą sumokėti baudą;</p> <p>5) Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka įpareigoti ieškovą atlyginti jo, kaip atsakovo, bylinėjimosi išlaidas.</p>	
<p>2. Valstybės narės gali numatyti, kad priemonių dėl procesinių apsaugos priemonių, kaip numatyta III ir IV skyriuose, <i>ex officio</i> gali imtis teismas, į kurį buvo kreiptasi.</p>	<p>CPK</p> <p>95 straipsnis. Piktnaudžiavimo procesinėmis teisėmis pasekmės</p> <p>2. Teismas, nustatęs šio straipsnio 1 dalyje numatytus piktnaudžiavimo atvejus, gali paskirti dalyvaujančiam byloje asmeniui iki penkių tūkstančių eurų baudą, iki 50 procentų iš šios baudos gali būti skiriama kitam dalyvaujančiam byloje asmeniui. Kai pareiškiamas šio straipsnio 1 dalyje numatytas reikalavimas dėl nuostolių atlyginimo, dalyvaujančio byloje asmens naudai paskirta baudos dalis įskaitoma į priteistiną nuostolių sumą.</p> <p><i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i></p> <p>Nr. XII-1241, 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-28, i. k. 2014-15011</p> <p>Nr. XII-2751, 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26956</p> <p>102 straipsnis. Užstato dydis</p> <p>1. Užstato paskyrimo klausimą teismas sprendžia dalyvaujančio byloje asmens ar kito asmens prašymu arba savo iniciatyva.</p>	Visiškas
<p>7 straipsnis</p> <p>Prašymų dėl procesinių apsaugos priemonių nagrinėjimas pagreitintai</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad prašymai pagal 6 straipsnio 1 dalies a ir b punktus būtų nagrinėjami pagreitintai pagal nacionalinę teisę, atsižvelgiant į bylos aplinkybes, teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir</p>	<p>CPK</p> <p>3 straipsnis. Bylų nagrinėjimas pagal galiojančią teisę</p> <p>8. Jeigu įstatymai ar ginčo šalių susitarimas numato, kad tam tikrus klausimus teismas sprendžia savo nuožiūra, teismas tai darydamas privalo vadovautis teisingumo, protingumo ir sąžiningumo kriterijais.</p> <p><i>Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:</i></p>	Visiškas

<p>teisę į teisingą bylos nagrinėjimą.</p>	<p>Nr. XII-1772, 2015-06-11, paskelbta TAR 2015-06-16, i. k. 2015-09613</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. IX-1490, 2003-04-08, Žin., 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25) Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p>7 straipsnis. Proceso koncentracija ir ekonomiškumas 1. Teismas imasi šiame Kodekse nustatytų priemonių, kad būtų užkirstas kelias procesui vilkinti, ir siekia, kad byla būtų išnagrinėta teismo vieno posėdžio metu, jeigu tai nekenkia tinkamai išnagrinėti bylą, taip pat kad įsiteisėjęs teismo sprendimas būtų įvykdytas per įmanomai trumpesnę laiką ir kuo ekonomiškiau.</p> <p>72 straipsnis. Civilinių bylų išnagrinėjimo terminai 1. Teismas privalo rūpintis, kad civilinė byla teisme būtų išnagrinėta per kuo trumpesnę laiką, nebūtų vilkinamas bylos išnagrinėjimas, turi siekti, kad civilinė byla būtų išnagrinėta per vieną teismo posėdį.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p>159 straipsnis. Teismo posėdžio pirmininko ir kitų bylą nagrinėjančių teisėjų pareigos 1. Teismo posėdžio pirmininkas imasi priemonių šalims sutaisyti, rūpinasi tinkamu, nepertraukiamu ir kuo greitesniu bylos išnagrinėjimu, kad būtų nustatytos esminės bylos aplinkybės, šalina iš nagrinėjimo teisme visa, kas nesusiję su nagrinėjama byla.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i></p>	
--	--	--

Nr. [XI-1480](#), 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)

CPK projektas

95 straipsnis. Piktnaudžiavimo procesinėmis teisėmis pasekmės

3. Kai yra pagrindas manyti, kad ieškinį (pradinį ar priešieškinį), apeliacinį, atskirąjį ar kasacinį skundą, prašymą atnaujinti procesą, pareiškimą ar prašymą ypatingosios teisenos tvarka pateikęs asmuo gali piktnaudžiauti procesinėmis teisėmis ir neatlyginti bylinėjimosi išlaidų, teismas turi teisę įpareigoti šį asmenį sumokėti užstatą galimų bylinėjimosi išlaidų atlyginimui užtikrinti. Kai užstatą prašo taikyti dalyvaujantis byloje asmuo, šis prašymas turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per septynias darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos. Užstato per teismo nustatytą terminą nesumokėjęs, teismas procesinį dokumentą palieka nenagrinėtą. Užstato dydis nustatomas, užstatas grąžinamas, bylinėjimosi išlaidos iš užstato atlyginamos *mutatis mutandis* taikant šio Kodekso 795, 796, 797 ir 798 straipsnius.

95¹ straipsnis. Piktnaudžiavimas procesinėmis teisėmis siekiant pakenkti atsakovui dėl jo užsiėmimo visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais veikla

1. Jeigu atsakovas mano, kad ieškovas nesąžiningai pareiškė akivaizdžiai nepagrįstą ieškinį atsakovui dėl to, kad jis užsiima visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais (toliau – visuomenės dalyvavimas) veikla, jis turi teisę atsiliepime į ieškinį arba kitame dalyvaujančio byloje asmens procesiniame dokumente iki bylos nagrinėjimo iš esmės pradžios pateikti teismui

	<p>prašymą taikyti šio straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą siekiant akivaizdžiai nepagrįsto ieškinio ankstyvo atmetimo.</p> <p>2. Gavęs šio straipsnio 1 dalyje nurodytą atsakovo prašymą, jį įvertinęs ir preliminarai įsitikinęs jo pagrįstumu, teismas ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos persiunčia jo kopiją ieškovui. Kartu su prašymo kopija teismas ieškovui nusiunčia pranešimą, kuriuo įpareigoja jį ne vėliau kaip per keturiolika dienų raštu pateikti atsikirtimus į atsakovo prašymą, tikėtinais pagrindžiant savo ieškinio reikalavimą ir pateikiant įrodymus, patvirtinančius ieškovo nurodomas aplinkybes, jei tokie įrodymai nebuvo pateikti su ieškiniu, taip pat informuoja, kad nepateikus atsikirtimų gali kilti šio straipsnio 3 dalyje nurodytos pasekmės. Šioje dalyje nurodyto termino atsikirtimams į atsakovo prašymą pateikti teismas pratęsti negali.</p> <p>3. Jeigu ieškovas per šio straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą nepateikia atsikirtimų į atsakovo prašymą arba nepateikia įrodymų, patvirtinančių ieškovo nurodomas aplinkybes, jei tokie įrodymai nebuvo pateikti su ieškiniu, arba teismas, įvertinęs ieškovo atsikirtimus, nustato, kad ieškovas, teismo preliminaru įsitikinimu, nesąžiningai pareiškė akivaizdžiai nepagrįstą ieškinį atsakovui dėl to, kad jis užsiima visuomenės dalyvavimo veikla, teismas ne vėliau kaip per septynias darbo dienas nuo ieškovo atsikirtimų gavimo teisme dienos arba, kai ieškovas nepateikia atsikirtimų, – nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodyto termino ieškovo atsikirtimams pateikti pabaigos dienos priima nutartį nagrinėti ieškinį per šio straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą. Šioje dalyje nurodytą nutartį teismas priima</p>	
--	---	--

	<p>rašytinio proceso tvarka. Ši teismo nutartis atskiruoju skundu neskundžiama.</p> <p>4. Teismui priėmus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą nutartį, teismas papildomų pasirengimo nagrinėti bylą veiksmų neatlieka ir nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodytos nutarties priėmimo dienos priima šio Kodekso 232 straipsnyje nurodytą nutartį skirti bylą nagrinėti teismo posėdyje. Byla turi būti išnagrinėta ne vėliau kaip per trisdešimt dienų nuo nutarties skirti bylą nagrinėti teismo posėdyje priėmimo dienos. Bylą nagrinėjantis teismas turi teisę savo iniciatyva rinkti įrodymus, kuriais šalys nesiremia, jeigu, jo nuomone, tai yra būtina siekiant teisingai išspręsti bylą. Teismas savo iniciatyva gali taikyti laikinąsias apsaugos priemones, pareikalauti užtikrinti nuostolių atlyginimą, vieną laikinąją apsaugos priemonę pakeisti kita, panaikinti laikinąsias apsaugos priemones.</p>	
<p>2. Valstybės narės užtikrina, kad prašymai pagal 6 straipsnio 1 dalies c punktą, kai įmanoma, taip pat galėtų būti nagrinėjami pagreitintai pagal nacionalinę teisę, atsižvelgiant į bylos aplinkybes, teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisę į teisingą bylos nagrinėjimą.</p>	<p>CPK</p> <p>7 straipsnis. Proceso koncentracija ir ekonomiškumas</p> <p>1. Teismas imasi šiame Kodekse nustatytų priemonių, kad būtų užkirstas kelias procesui vilkinti, ir siekia, kad byla būtų išnagrinėta teismo vieno posėdžio metu, jeigu tai nekenkia tinkamai išnagrinėti bylą, taip pat kad įsiteisėjęs teismo sprendimas būtų įvykdytas per įmanomai trumpesnę laiką ir kuo ekonomiškiau.</p> <p>72 straipsnis. Civilinių bylų išnagrinėjimo terminai</p> <p>1. Teismas privalo rūpintis, kad civilinė byla teisme būtų išnagrinėta per kuo trumpesnę laiką, nebūtų vilkinamas bylos išnagrinėjimas, turi siekti, kad civilinė byla būtų išnagrinėta per vieną teismo posėdį.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i></p>	<p>Visiškas</p>

Nr. [XI-1480](#), 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)

93 straipsnis. Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas

4. Teismas gali nukrypti nuo šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių, atsižvelgdamas į tai, ar šalių procesinis elgesys buvo tinkamas, ir įvertindamas priežastis, dėl kurių susidarė bylinėjimosi išlaidos. Šalies procesinis elgesys laikomas tinkamu, jeigu ji sąžiningai naudojosi procesinėmis teisėmis ir sąžiningai atliko procesines pareigas. Teismas, nustatęs, kad šalis neargumentuotai atsisakė pasinaudoti privalomąja mediacija arba prašymą perduoti ginčą spręsti mediacijos būdu pareiškė nesąžiningai, arba nesąžiningai naudojosi mediacija, arba mediacijos metu reiškė nesąžiningus prašymus, taip pat gali nukrypti nuo šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-535](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-07-12, i. k. 2017-12054

95 straipsnis. Piktnaudžiavimo procesinėmis teisėmis pasekmės

1. Dalyvaujantis byloje asmuo, kuris nesąžiningai pareiškė nepagrįstą ieškinį (apeliacinį ar kasacinį skundą, prašymą atnaujinti procesą, pateikė kitą procesinį dokumentą) arba sąmoningai veikė prieš teisingą ir greitą bylos išnagrinėjimą ir išsprendimą, gali būti teismo įpareigotas atlyginti kitam dalyvaujančiam byloje asmeniui šio patirtus nuostolius. Motyvuotas prašymas dėl nuostolių atlyginimo gali būti paduotas iki bylos išnagrinėjimo iš esmės pabaigos arba gali būti pareikštas ieškinys dėl nuostolių atlyginimo naujoje byloje. Toje pačioje byloje paduoti prašymai dėl

	<p>nuostolių, padarytų piktnaudžiaujant procesinėmis teisėmis, atlyginimo žyminiu mokesčiu neapmokestinami. Naujoje byloje pareikšti ieškinio reikalavimai dėl nuostolių, padarytų piktnaudžiaujant procesinėmis teisėmis, atlyginimo apmokestinami žyminiu mokesčiu pagal šio Kodekso 80 straipsnį.</p> <p>2. Teismas, nustatęs šio straipsnio 1 dalyje numatytus piktnaudžiavimo atvejus, gali paskirti dalyvaujančiam byloje asmeniui iki penkių tūkstančių eurų baudą, iki 50 procentų iš šios baudos gali būti skiriama kitam dalyvaujančiam byloje asmeniui. Kai pareiškiamas šio straipsnio 1 dalyje numatytas reikalavimas dėl nuostolių atlyginimo, dalyvaujančio byloje asmens naudai paskirta baudos dalis įskaitoma į priteistiną nuostolių sumą.</p> <p><i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i> Nr. XII-1241, 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-28, i. k. 2014-15011 Nr. XII-2751, 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26956</p>	
<p>8 straipsnis Vėlesnis ieškinio ar pareiškimų dalinis keitimas Valstybės narės užtikrina, kad teismo procesuose, pradėtuose prieš fizinius ar juridinius asmenis dėl jų užsiėmimo visuomenės dalyvavimo veikla, bet kokie vėlesni ieškovo pateiktų ieškinių ar pareiškimų daliniai pakeitimai, įskaitant ieškinių atsiėmimą, atsakovui nesutrukdytų pagal nacionalinę teisę prašyti teisių gynimo priemonių, kaip numatyta IV skyriuje.</p>	<p>CPK 94 straipsnis. Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas, kai byla baigiama nepriimant teismo sprendimo dėl ginčo esmės 1. Kai byla baigiama nepriimant teismo sprendimo dėl ginčo esmės, teismas bylinėjimosi išlaidas paskirsto, atsižvelgdamas į tai, ar šalių procesinis elgesys buvo tinkamas, ir įvertindamas priežastis, dėl kurių susidarė bylinėjimosi išlaidos. <i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p>139 straipsnis. Ieškinio atsiėmimas</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>1. Ieškovas tol, kol teismas neišsiuntė ieškinio kopijos atsakovui, turi teisę atsiimti pareikštą ieškinį. Vėliau ieškinį atsiimti galima tik turint atsakovo sutikimą ir ne vėliau kaip iki pirmosios instancijos teismo sprendimo priėmimo.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p>140 straipsnis. Ieškinio atsisakymas, ieškinio pripažinimas ir šalių taikos sutarties sudarymas</p> <p>1. Bet kurioje proceso stadijoje ieškovas, kreipęsis į teismą, turi teisę raštu ar žodžiu pareikšti teismui, kad jis atsisako ieškinio. Kai ieškinio atsisakoma žodžiu, teismas išaiškina ieškovui procesines atsisakymo pasekmes ir gali duoti pasirašyti standartinę ieškinio atsisakymo formą (šios formos pavyzdį tvirtina teisingumo ministras). Ieškovo rašytinis pareiškimas dėl ieškinio atsisakymo pridedamas prie bylos, o žodinis pareiškimas įrašomas į teismo posėdžio protokolą. Teismas priima nutartį priimti ieškinio atsisakymą ir nutraukia bylą. Rašytiniame pareiškime dėl ieškinio atsisakymo turi būti nurodyta, kad asmeniui yra žinomos ieškinio atsisakymo pasekmės. Tokį pareiškimą teismas išsprendžia rašytinio proceso tvarka. Jeigu rašytiniame pareiškime dėl ieškinio atsisakymo nėra nurodyta, kad ieškovui yra žinomos procesinės ieškinio atsisakymo pasekmės, teismas išsiunčia jam pranešimą, kuriame nurodomos procesinės ieškinio atsisakymo pasekmės. Jeigu per septynias dienas nuo šio teismo pranešimo išsiuntimo dienos ieškovas nepatvirtina, kad jis atsisako ieškinio, laikoma, kad ieškovas ieškinio neatsisako.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p>	
--	---	--

	<p>141 straipsnis. Ieškinio dalyko arba ieškinio pagrindo pakeitimas</p> <p>1. Iki nutarties skirti bylą nagrinėti teismo posėdyje priėmimo ieškovas turi teisę pakeisti ieškinio dalyką arba ieškinio pagrindą. Dėl ieškinio dalyko arba ieškinio pagrindo pakeitimo teismui yra pateikiamas rašytinis pareiškimas, kuris turi atitikti bendruosius reikalavimus, keliamus procesinių dokumentų turiniui. Vėlesnis ieškinio dalyko arba ieškinio pagrindo pakeitimas yra galimas tik tuo atveju, jeigu tokio pakeitimo būtinumas iškilo vėliau arba jeigu yra gautas priešingos šalies sutikimas, arba jeigu teismas mano, kad tai neužvilkins bylos nagrinėjimo.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p>CPRESTTAIĮ projektas</p> <p>31³⁷ straipsnis. Procesinės apsaugos priemonės</p> <p>2. Asmuo, prieš kurį pradėtas teismo procesas dėl jo užsiėmimo visuomenės dalyvavimo veikla, gali teismo prašyti taikyti šio straipsnio 1 dalies 3, 4 ir 5 punktuose nurodytas priemones ir tais atvejais, kai ieškovas pasinaudoja Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 139, 140 ar 141 straipsnyje nustatytais teisėmis.</p>	
Pirma pastraipa nedaro poveikio 6 straipsnio 2 daliai.	<i>Direktyvos nuostatos nereikia perkelti, nes dėl šios nuostatos Lietuva Respublika neturi imtis jokių veiksmų.</i>	
<p>9 straipsnis</p> <p>Parama atsakovui teismo procese</p> <p>Valstybės narės užtikrina, kad bylą nagrinėjantis teismas, į kurį buvo kreiptasi ir kuriame buvo pradėtas teismo procesas prieš fizinius ar juridinius</p>	<p>CPK</p> <p>56 straipsnis. Asmenys, kurie gali būti teisme atstovais pagal pavedimą</p> <p>1. Fizinių asmenų atstovais pagal pavedimą teisme gali būti:</p>	Visiškas

<p>asmenis dėl jų užsiėmimo visuomenės dalyvavimo veikla, galėtų sutikti, kad asociacijos, organizacijos, profesinės sąjungos ir kiti subjektai, kurie pagal jų nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus turi teisėtą interesą saugoti ar skatinti visuomenės dalyvavimo veikla užsiimančių asmenų teises, tame procese galėtų remti atsakovą, jei atsakovas tai patvirtina, arba teikti informaciją pagal nacionalinę teisę.</p>	<p>5) profesinės sąjungos, jeigu jos atstovauja profesinės sąjungos nariams darbo teisinių santykių bylose. Šiuo atveju bylą teisme veda profesinės sąjungos vienasmenis valdymo organas, įstatymų ar steigimo dokumentų nustatyta tvarka įgalioti kolegialių valdymo organų nariai arba atstovai pagal pavedimą – darbuotojai, turintys aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą, ir (ar) advokatai (advokatų padėjėjai);</p> <p>6) asociacijos arba kiti viešieji juridiniai asmenys, kurių steigimo dokumentuose kaip vienas iš veiklos tikslų yra nurodytas tam tikros grupės asmenų gynimas ir jų atstovavimas teisme, jeigu jie neatlygintinai atstovauja asociacijos arba kito viešojo juridinio asmens dalyviams bylose dėl teisinių santykių, tiesiogiai susijusių su šių juridinių asmenų steigimo dokumentuose numatytais veiklos tikslais ir sritimi. Šiuo atveju bylą teisme veda atitinkamo juridinio asmens vienasmenis valdymo organas, įstatymų ar steigimo dokumentų nustatyta tvarka įgalioti kolegialių valdymo organų nariai arba atstovai pagal pavedimą – darbuotojai, turintys aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą, ir (ar) advokatai (advokatų padėjėjai).</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XI-1480, 2011-06-21, <i>Žin.</i>, 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XII-2751, 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26956</p>	
<p>10 straipsnis Užstatas Valstybės narės užtikrina, kad teismo procese, pradėtame prieš fizinį ar juridinį asmenį dėl jo užsiėmimo visuomenės dalyvavimo veikla, teismas, į kurį buvo kreiptasi, galėtų reikalauti, nedarant poveikio teisei kreiptis į teismą, kad ieškovas pateiktų</p>	<p>CPK 101 straipsnis. Užstatas 1. Šio Kodekso numatytais atvejais teismas, siekdamas užtikrinti procesinių veiksmų atlikimą, motyvuota nutartimi dalyvaujantį byloje asmenį ar kitą asmenį, prašantį atlikti tam tikrą procesinį veiksmą, gali įpareigoti teismui sumokėti nustatyto dydžio piniginių užstatą.</p>	<p>Visiškas</p>

<p>užstatą dėl numatomų proceso išlaidų, kurios gali apimti atsakovo patirtas teisinio atstovavimo išlaidas, ir, jeigu tai numatyta nacionalinėje teisėje, žalos atlyginimą.</p>	<p>2. Užstatas gali būti sumokamas pinigais į teismo sąskaitą. Neatlikus procesinių veiksmų, kuriems užtikrinti skirtas užstatas, užstatas atitenka valstybei, išskyrus atvejus, kuriais teismas pripažįsta, kad procesiniai veiksmai neatlikti dėl pateisinamų priežasčių.</p> <p>3. Jeigu užstatas nesumokamas, teismas gali atsisakyti atlikti procesinius veiksmus, kurių užtikrinimą turėjo garantuoti užstatas.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p>795 straipsnis. Užstato dydžio nustatymas</p> <p>1. Vadovaudamasis šio Kodekso nuostatomis, užstato dydį nustato bylą nagrinėjantis teismas, atsižvelgdamas į galimas atsakovo bylinėjimosi išlaidas, išskyrus tas, kurios atsirastų dėl priešieškinio pareiškimo, bei į tai, kad užstato dydis neužkirstų šaliai galimybės pasinaudoti teise į teisminę gynybą. Užstatui sumokėti teismas nustato ne trumpesnę kaip trijų darbo dienų terminą. Jeigu pasibaigus teismo nustatytam terminui užstatas nėra sumokėtas, teismas ieškinį palieka nenagrinėtą.</p> <p>2. Jeigu bylos nagrinėjimo metu paaiškėja, kad nustatytas užstatas yra per mažas, teismas turi teisę atsakovo prašymu jo sumą padidinti.</p> <p>3. Užstatas visais atvejais sumokamas pinigais.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p>796 straipsnis. Užstato gražinimas</p> <p>Jeigu proceso metu išnyksta priežastis, dėl kurios buvo pareikalauta užtikrinti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą, ieškovo prašymu ir išklausęs atsakovo nuomonės teismas</p>	
--	--	--

atleidžia ieškovą nuo pareigos užtikrinti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą ir grąžina sumokėtą užstatą.

797 straipsnis. Bylinėjimosi išlaidų atlyginimas iš užstato

1. Atsakovo prašymu teismas nusprendžia atlyginti bylinėjimosi išlaidas iš užstato sumos.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas prašymas turi būti pareiškiamas ne vėliau kaip iki bylos nagrinėjimo iš esmės pabaigos. Jeigu per šioje dalyje nustatytą laiką nepareiškiamas atitinkamas prašymas, teismas ieškovo prašymu grąžina sumokėtą užstatą.
3. Teismas nusprendžia nedelsiant grąžinti ieškovui sumokėtą užstatą, jeigu iš įsiteisėjusio teismo sprendimo aišku, kad atsakovui nepriklauso turėtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimas.

798 straipsnis. Atsakovo pirmumo teisė

Atsakovo teisė, kad jo turėtos bylinėjimosi išlaidos būtų atlygintos iš sumokėto užstato, yra pirmesnė negu kitų ieškovo kreditorių.

CPK projektas

95 straipsnis. Piktnaudžiavimo procesinėmis teisėmis pasekmės

3. Kai yra pagrindas manyti, kad ieškinį (pradinį ar priešieškinį), apeliacinį, atskirąjį ar kasacinį skundą, prašymą atnaujinti procesą, pareiškimą ar prašymą ypatingosios teisenos tvarka pateikęs asmuo gali piktnaudžiauti procesinėmis teisėmis ir neatlyginti bylinėjimosi išlaidų, teismas turi teisę įpareigoti šį asmenį sumokėti užstatą galimų bylinėjimosi išlaidų atlyginimui užtikrinti. Kai užstatą prašo taikyti dalyvaujantis byloje asmuo, šis prašymas turi būti

	išnagrinėtas ne vėliau kaip per septynias darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos. Užstato per teismo nustatytą terminą nesumokėjus, teismas procesinį dokumentą palieka nenagrinėtą. Užstato dydis nustatomas, užstatas grąžinamas, bylinėjimosi išlaidos iš užstato atlyginamos <i>mutatis mutandis</i> taikant šio Kodekso 795, 796, 797 ir 798 straipsnius.	
11 straipsnis Ieškinio atmetimas anksčiau laiko Valstybės narės užtikrina, kad teismai, tinkamai išnagrinėję, galėtų pagal nacionalinę teisę kuo ankstesniame proceso etape atmesti ieškinius dėl visuomenės dalyvavimo kaip akivaizdžiai nepagrįstus.	CPK projektas 95¹ straipsnis. Piktnaudžiavimas procesinėmis teisėmis siekiant pakenkti atsakovui dėl jo užsiėmimo visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais veikla 1. Jeigu atsakovas mano, kad ieškovas nesąžiningai pareiškė akivaizdžiai nepagrįstą ieškinį atsakovui dėl to, kad jis užsiima visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais (toliau – visuomenės dalyvavimas) veikla, jis turi teisę atsiliepiame į ieškinį arba kitame dalyvaujančio byloje asmens procesiniame dokumente iki bylos nagrinėjimo iš esmės pradžios pateikti teismui prašymą taikyti šio straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą siekiant akivaizdžiai nepagrįsto ieškinio ankstyvo atmetimo. 2. Gavęs šio straipsnio 1 dalyje nurodytą atsakovo prašymą, jį įvertinęs ir preliminariai įsitikinęs jo pagrįstumu, teismas ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos persiunčia jo kopiją ieškovui. Kartu su prašymo kopija teismas ieškovui nusiunčia pranešimą, kuriuo įpareigoja jį ne vėliau kaip per keturiolika dienų raštu pateikti atsikirtimus į atsakovo prašymą, tikėtinau pagrįdžiant savo ieškinio reikalavimą ir pateikiant įrodymus, patvirtinančius ieškovo nurodomas aplinkybes, jei tokie įrodymai nebuvo pateikti su ieškiniu, taip pat informuoja, kad nepateikus atsikirtimų gali kilti šio straipsnio 3 dalyje	Visiškas

	<p>nurodytos pasekmės. Šioje dalyje nurodyto termino atsikirtimams į atsakovo prašymą pateikti teismas pratęsti negali.</p> <p>3. Jeigu ieškovas per šio straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą nepateikia atsikirtimų į atsakovo prašymą arba nepateikia įrodymų, patvirtinančių ieškovo nurodomas aplinkybes, jei tokie įrodymai nebuvo pateikti su ieškiniu, arba teismas, įvertinęs ieškovo atsikirtimus, nustato, kad ieškovas, teismo preliminarium įsitikinimu, nesąžiningai pareiškė akivaizdžiai nepagrįstą ieškinį atsakovui dėl to, kad jis užsiima visuomenės dalyvavimo veikla, teismas ne vėliau kaip per septynias darbo dienas nuo ieškovo atsikirtimų gavimo teisme dienos arba, kai ieškovas nepateikia atsikirtimų, – nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodyto termino ieškovo atsikirtimams pateikti pabaigos dienos priima nutartį nagrinėti ieškinį per šio straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą. Šioje dalyje nurodytą nutartį teismas priima rašytinio proceso tvarka. Ši teismo nutartis atskiruoju skundu neskundžiama.</p> <p>4. Teismui priėmus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą nutartį, teismas papildomų pasirengimo nagrinėti bylą veiksmų neatlieka ir nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodytos nutarties priėmimo dienos priima šio Kodekso 232 straipsnyje nurodytą nutartį skirti bylą nagrinėti teismo posėdyje. Byla turi būti išnagrinėta ne vėliau kaip per trisdešimt dienų nuo nutarties skirti bylą nagrinėti teismo posėdyje priėmimo dienos. Bylą nagrinėjantis teismas turi teisę savo iniciatyva rinkti įrodymus, kuriais šalys nesiremia, jeigu, jo nuomone, tai yra būtina siekiant teisingai išspręsti bylą. Teismas savo iniciatyva gali taikyti laikinąsias apsaugos priemones, pareikalauti užtikrinti nuostolių atlyginimą,</p>	
--	--	--

	<p>vieną laikinąją apsaugos priemonę pakeisti kita, panaikinti laikinas apsaugos priemones.</p> <p>5. Teismas, vertindamas, ar ieškovas nesažiningai pareiškė akivaizdžiai nepagrįstą ieškinį, atsižvelgia į teismo byloje turimą informaciją apie piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso dėl visuomenės dalyvavimo tikslo požymius, nurodytus Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatyme, ir kitas reikšmingas aplinkybes.</p> <p>142 straipsnis. Atsiliepimas į ieškinį</p> <p>2. Atsiliepimai į pareikštą ieškinį turi atitikti procesiniams dokumentams keliamus turinio reikalavimus. Atsiliepimuose į pareikštą ieškinį papildomai nurodoma:</p> <p>7) atsakovo prašymas taikyti šio Kodekso 95¹ straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą, siekiant akivaizdžiai nepagrįsto ieškinio ankstyvo atmetimo, kai atsakovas pageidauja, kad ji būtų taikoma, ir aplinkybės, pagrindžiančios, kodėl atsakovas mano, kad ieškovas nesažiningai pareiškė akivaizdžiai nepagrįstą ieškinį atsakovui dėl to, kad jis užsiima visuomenės dalyvavimo veikla, šias aplinkybes pagrindžiantys įrodymai.</p>	
<p>12 straipsnis</p> <p>Įrodinėjimo pareiga ir ieškinių pagrindimas</p> <p>1. Pareiga įrodyti ieškinio pagrįstumą tenka ieškinį pateikusiam ieškovui.</p>	<p>CPK</p> <p>12 straipsnis. Rungimosi principas</p> <p>Civilinės bylos visuose teismuose nagrinėjamos laikantis rungimosi principo. Kiekviena šalis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų ar atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai yra remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti.</p> <p>135 straipsnis. Ieškinio turinys</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>1. Teismui pareiškiamas ieškinys turi atitikti bendruosius reikalavimus, keliamus procesinių dokumentų turiniui. Ieškinyje, be to, nurodoma:</p> <p>3) įrodymai, patvirtinantys ieškovo išdėstytas aplinkybes, liudytojų gyvenamosios vietos ir kitokių įrodymų buvimo vietą.</p> <p>2. Prie ieškinio turi būti pridėti dokumentai ir kiti įrodymai, kuriais ieškovas grindžia savo reikalavimus, taip pat duomenys, kad žyminis mokestis sumokėtas, bei prašymai dėl įrodymų, kurių ieškovas pateikti negali, išreikalavimo, nurodant priežastis, kodėl negalima pateikti šių įrodymų.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. <u>XI-1480</u>, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p>177 straipsnis. Įrodymai</p> <p>1. Įrodymai civilinėje byloje yra bet kokie faktiniai duomenys, kuriais remdamasis teismas įstatymų nustatyta tvarka konstatuoja, kad yra aplinkybių, pagrindžiančių šalių reikalavimus ir atsikirtimus, ir kitokių aplinkybių, turinčių reikšmės bylai teisingai išspręsti, arba kad jų nėra.</p> <p>2. Faktiniai duomenys nustatomi šiomis priemonėmis: šalių ir trečiųjų asmenų (tiesiogiai ar per atstovus) paaiškinimais, liudytojų parodymais, rašytiniais įrodymais, daiktiniais įrodymais, apžiūrų protokolais, ekspertų išvadomis, nuotraukomis, vaizdo ir garso įrašais, padarytais nepažeidžiant įstatymų, ir kitomis įrodinėjimo priemonėmis.</p> <p>3. Bylos aplinkybės, kurios pagal įstatymus turi būti patvirtintos tam tikromis įrodinėjimo priemonėmis, negali būti patvirtinamos jokiais kitomis įrodinėjimo priemonėmis.</p> <p>4. Faktiniai duomenys, sudarantys valstybės ar tarnybos paslaptį, paprastai negali būti įrodymais civilinėje byloje,</p>	
--	--	--

	<p>iki jie bus išslaptinti įstatymų nustatyta tvarka.</p> <p>5. Duomenys, gauti mediacijos metu, negali būti įrodymais civiliniame procese, išskyrus Lietuvos Respublikos mediacijos įstatyme nustatytus atvejus.</p> <p><i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i> Nr. XIII-535, 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-07-12, i. k. 2017-12054</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p>178 straipsnis. Įrodinėjimo pareiga Šalys turi įrodyti aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus bei atsikirtimus, išskyrus atvejus, kai yra remiamasi aplinkybėmis, kurių šio Kodekso nustatyta tvarka nereikia įrodinėti.</p>	
<p>2. Valstybės narės užtikrina, kad, kai atsakovas pateikė prašymą dėl ieškinio atmetimo anksčiau laiko, ieškovas turėtų pagrįsti ieškinį, kad teismas galėtų įvertinti, ar jis nėra akivaizdžiai nepagrįstas.</p>	<p>CPK projektas</p> <p>95¹ straipsnis. Piktnaudžiavimas procesinėmis teisėmis siekiant pakenkti atsakovui dėl jo užsiėmimo visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais veikla</p> <p>2. Gavęs šio straipsnio 1 dalyje nurodytą atsakovo prašymą, jį įvertinęs ir preliminarai įsitikinęs jo pagrįstumu, teismas ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos persiunčia jo kopiją ieškovui. Kartu su prašymo kopija teismas ieškovui nusiunčia pranešimą, kuriuo įpareigoja jį ne vėliau kaip per keturiolika dienų raštu pateikti atsikirtimus į atsakovo prašymą, tikėtinau pagrindžiant savo ieškinio reikalavimą ir pateikiant įrodymus, patvirtinančius ieškovo nurodomas aplinkybes, jei tokie įrodymai nebuvo pateikti su ieškiniu, taip pat informuoja, kad nepateikus atsikirtimų gali kilti šio straipsnio 3 dalyje</p>	<p>Visiškas</p>

	nurodytos pasekmės. Šioje dalyje nurodyto termino atsikirtimams į atsakovo prašymą pateikti teismas pratęsti negali.	
13 straipsnis Apskundimas apeliacine tvarka Valstybės narės užtikrina, kad nutartį, kuria ieškinys atmetamas anksčiau laiko pagal 11 straipsnį, būtų galima apskųsti.	CPK 301 straipsnis. Neįsiteisėjusių teismo sprendimų peržiūrėjimas apeliacine tvarka ir skundai dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančio arbitražo sprendimų 1. Apeliacine tvarka gali būti skundžiami neįsiteisėję pirmosios instancijos teismo sprendimai ir nutartys, išskyrus šiame Kodekse numatytus atvejus. <i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. <u>XI-1480</u> , 2011-06-21, <i>Žin.</i> , 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)	
14 straipsnis Išlaidų priteisimas 1. Valstybės narės užtikrina, kad ieškovui, kuris pradėjo piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesą dėl visuomenės dalyvavimo, būtų galima nurodyti padengti visų rūšių proceso išlaidas, kurios pagal nacionalinę teisę gali būti priteistos, įskaitant visas atsakovo patirtas teisinio atstovavimo išlaidas, nebent tokios teisinio atstovavimo išlaidos būtų perteklinės.	CPK 88 straipsnis. Išlaidos, susijusios su bylos nagrinėjimu 1. Prie išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu, priskiriamos: 1) sumos, išmokėtos liudytojams, ekspertams, ekspertinėms įstaigoms ir vertėjams, bei išlaidos, susijusias su vietos apžiūra; 2) atsakovo paieškos išlaidos; 3) išlaidos, susijusios su procesinių dokumentų įteikimu; 4) išlaidos, susijusios su teismo sprendimo vykdymu; 5) atlyginimo už kuratoriaus darbą išlaidos; 6) išlaidos advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti; 7) (neteko galios nuo 2008-04-30); 8) išlaidos, susijusios su laikinųjų apsaugos priemonių taikymu; 9) būtinos ir pagrįstos išlaidos, susijusios su antstolių vykdomu faktinių aplinkybių konstatavimu ir dokumentų įteikimu; <i>Papildyta straipsnio punktu:</i>	Visiškas

	<p>Nr. XII-2751, 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26956</p> <p>10) kitos būtinos ir pagrįstos išlaidos; <i>Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:</i> Nr. XII-2751, 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26956</p> <p>2. Šiame straipsnyje, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 6, 8 ir 9 punktus, nurodytų išlaidų didžiausius dydžius ir jų išmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. <i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i> Nr. XII-2751, 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26956</p> <p>3. Šio straipsnio 1 dalies 10 punkte nurodytomis būtinomis ir pagrįstomis išlaidomis nelaikomos ir šiame skyriuje nustatyta tvarka neatlyginamos išlaidos už teikiamas teisinės paslaugas, išskyrus advokatų ir advokatų padėjėjų teikiamas teisinės paslaugas. <i>Papildyta straipsnio dalimi:</i> Nr. XII-2751, 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26956</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. X-1495, 2008-04-15, Žin., 2008, Nr. 50-1844 (2008-04-30) Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p>93 straipsnis. Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas</p> <p>1. Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies,</p>	
--	--	--

	<p>nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.</p> <p>2. Jeigu ieškinys patenkintas iš dalies, šiame straipsnyje nurodytos išlaidos priteisiamos ieškovui proporcingai teismo patenktų reikalavimų daliai, o atsakovui – proporcingai teismo atmestų ieškinio reikalavimų daliai.</p> <p>3. Šiame straipsnyje išdėstytos taisyklės taikomos taip pat ir tam žyminiam mokesčiui, kurį šalys įmoka paduodamos apeliacinius ir kasacinius skundus, taip pat prašymus dėl proceso atnaujinimo.</p> <p>4. Teismas gali nukrypti nuo šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių, atsižvelgdamas į tai, ar šalių procesinis elgesys buvo tinkamas, ir įvertindamas priežastis, dėl kurių susidarė bylinėjimosi išlaidos. Šalies procesinis elgesys laikomas tinkamu, jeigu ji sąžiningai naudojosi procesinėmis teisėmis ir sąžiningai atliko procesines pareigas. Teismas, nustatęs, kad šalis neargumentuotai atsisakė pasinaudoti privalomąja mediacija arba prašymą perduoti ginčą spręsti mediacijos būdu pareiškė nesąžiningai, arba nesąžiningai naudojosi mediacija, arba mediacijos metu reiškė nesąžiningus prašymus, taip pat gali nukrypti nuo šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių.</p> <p><i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i> Nr. XIII-535, 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-07-12, i. k. 2017-12054</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p>	
--	--	--

	<p>94 straipsnis. Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas, kai byla baigiama nepriimant teismo sprendimo dėl ginčo esmės</p> <p>1. Dalyvaujantis byloje asmuo, kuris nesąžiningai pareiškė nepagrįstą ieškinį (apeliacinį ar kasacinį skundą, prašymą atnaujinti procesą, pateikė kitą procesinį dokumentą) arba sąmoningai veikė prieš teisingą ir greitą bylos išnagrinėjimą ir išsprendimą, gali būti teismo įpareigotas atlyginti kitam dalyvaujančiam byloje asmeniui šio patirtus nuostolius. Motyvuotas prašymas dėl nuostolių atlyginimo gali būti paduotas iki bylos išnagrinėjimo iš esmės pabaigos arba gali būti pareikštas ieškinys dėl nuostolių atlyginimo naujoje byloje. Toje pačioje byloje paduoti prašymai dėl nuostolių, padarytų piktnaudžiaujant procesinėmis teisėmis, atlyginimo žyminiu mokesčiu neapmokestinami. Naujoje byloje pareikšti ieškinio reikalavimai dėl nuostolių, padarytų piktnaudžiaujant procesinėmis teisėmis, atlyginimo apmokestinami žyminiu mokesčiu pagal šio Kodekso 80 straipsnį.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p>98 straipsnis. Išlaidų advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti atlyginimas</p> <p>2. Šalies išlaidos, susijusios su advokato ar advokato padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato ar advokato padėjėjo darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, kaip yra nustatyta teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų tarybos pirmininku patvirtintose rekomendacijose dėl užmokesčio dydžio.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i></p>	
--	--	--

	<p>Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p>Lietuvos Respublikos teismų įstatymas Nr. I-480 23 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo kompetencija 2. Aukščiausiasis Teismas formuoja vienodą bendrosios kompetencijos teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus ir kitus teisės aktus. 3. Į Aukščiausiojo Teismo nutartyse esančius įstatymų ir kitų teisės aktų taikymo išaiškinimus atsižvelgia valstybės ir kitos institucijos, taip pat kiti asmenys, taikydami tuos pačius įstatymus ir kitus teisės aktus. <i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. IX-1490, 2003-04-08, Žin., 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25) Nr. XI-1145, 2010-11-18, Žin., 2010, Nr. 142-7260 (2010-12-04) <i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XII-2402, 2016-06-02, paskelbta TAR 2016-06-08, i. k. 2016-15660</p> <p>33 straipsnis. Bylų nagrinėjimo teisės šaltiniai 4. Teismai, priimdami sprendimus atitinkamų kategorijų bylose, yra saistomi savo pačių sukurtų teisės aiškinimo taisyklių, suformuluotų analogiškose ar iš esmės panašiose bylose. Žemesnės instancijos teismai, priimdami sprendimus atitinkamų kategorijų bylose, yra saistomi aukštesnės instancijos teismų teisės aiškinimo taisyklių, suformuluotų analogiškose ar iš esmės panašiose bylose. Teismų praktika atitinkamų kategorijų bylose turi būti keičiama ir naujos teisės aiškinimo taisyklės analogiškose ar iš esmės panašiose bylose gali būti kuriamos tik tais atvejais, kai tai yra neišvengiama ar objektyviai būtina. <i>Straipsnio pakeitimai:</i></p>	
--	---	--

Nr. [IX-1490](#), 2003-04-08, Žin., 2003, Nr. 39-1765 (2003-04-25)

Nr. [X-1685](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)

Rekomendacijos dėl civilinėse bylose priteisto užmokesčio dydžio 2 punktas. Nustatydamas priteistino užmokesčio už teikiamas teisinės paslaugas dydį, teismas atsižvelgia į šiuos kriterijus:

- 2.1. bylos sudėtingumą;
- 2.2. teisinių paslaugų kompleksiskumą, specialių žinių reikalingumą;
- 2.3. ankstesnį (pakartotinį) dalyvavimą toje byloje;
- 2.4. būtinybę išvykti į kitą vietovę, negu registruota advokato darbo vieta;
- 2.5. ginčo sumos dydį;
- 2.6. teisinių paslaugų teikimo pastovumą ir pobūdį;
- 2.7. sprendžiamų teisinių klausimų naujumą;
- 2.8. šalių elgesį proceso metu;
- 2.9. advokato darbo laiko sąnaudas;
- 2.10. kitas svarbias aplinkybes.

Pastaba: Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (toliau – LAT) praktika:

LAT 2015 m. gruodžio 9 d. nutartyje, priimtoje išnagrinėjus civilinę bylą Nr. 3K-3-647-248/2015, išaiškinta, kad taikant Rekomendacijų 2 punkte nurodytus kriterijus reikėtų vadovautis jų visuma ir nesant pakankamo pagrindo neišskirti kaip reikšmingų vieno ar keleto iš jų. Reikia įvertinti, kurie kriterijai gali būti pagrindas padidinti, o kurie – sumažinti priteisiamą išlaidų atlyginimą.

LAT 2022 m. birželio 23 d. nutartyje, priimtoje išnagrinėjus civilinę bylą Nr. e3K-3-172-313/2022, konstatavo, kad

	<p>nurodyti kriterijai, esant tam tikroms konkrečioms kiekvienos bylos aplinkybėms, taip pat atsižvelgiant į joje teikiamų teisinių paslaugų apimtį bei pobūdį, gali sudaryti pagrindą priteisti tiek didesnę negu Rekomendacijose nurodytą maksimalų bylinėjimosi išlaidų dydį, tiek mažesnę šių išlaidų dydį, net jeigu jis ir nesiekia maksimalaus Rekomendacijose nurodyto dydžio.</p> <p>LAT 2023 m. sausio 4 d. nutartyje, priimtoje išnagrinėjus civilinę bylą Nr. e3K-7-75-916/2023, išaiškino, kad bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklės „pralaimėjęs moka“ taikymas negali būti mechaniškas, o yra nulemtas šio teisės į teisminę gynybą ribojimo tikslo ir proporcingumo tarp siekiamo tikslo ir pasekmių vertinimo. Tai reiškia, kad teismai, paskirstydami šalių bylinėjimosi išlaidas, turi atsižvelgti tiek į šio ribojimo tikslą – atgrasyti potencialias ginčo šalis nuo nepagrįstų ieškinių (reikalavimų) reiškimo teismuose, tiek į konkrečioje byloje dėl bylinėjimosi išlaidų paskirstymo kylančius padarinius ginčo šalims ir kitas ribojimo proporcingumui įvertinti reikšmingas aplinkybes.</p>	
<p>2. Kai pagal nacionalinę teisę nėra užtikrinama, kad gali būti priteistos visos teisinio atstovavimo išlaidos, viršijančios teisės aktais nustatytus bylinėjimosi išlaidų dydžius, valstybės narės užtikrina, kad tokios išlaidos būtų visa apimtimi padengtos kitomis nacionalinėje teisėje numatytomis priemonėmis, nebent jos būtų perteklinės.</p>	<p>Direktyvos nuostatos perkelti nereikia, nes Direktyvos 14 straipsnio 2 dalis skirta toms valstybėms narėms, kurios neužtikrina visų teisinio atstovavimo išlaidų, viršijančių teisės aktais nustatytus bylinėjimosi išlaidų dydžius, atlyginimo.</p> <p>Pastaba: CPK 95 straipsnis. Piktnaudžiavimo procesinėmis teisėmis pasekmės</p> <p>1. Dalyvaujantis byloje asmuo, kuris nesąžiningai pareiškė nepagrįstą ieškinį (apeliacinį ar kasacinį skundą, prašymą atnaujinti procesą, pateikė kitą procesinį dokumentą) arba sąmoningai veikė prieš teisingą ir greitą bylos išnagrinėjimą ir išsprendimą, gali būti teismo įpareigotas atlyginti kitam dalyvaujančiam byloje asmeniui šio patirtus nuostolius. Motyvuotas prašymas dėl nuostolių atlyginimo</p>	Visiškas

	<p><i>gali būti paduotas iki bylos išnagrinėjimo iš esmės pabaigos arba gali būti pareikštas ieškinys dėl nuostolių atlyginimo naujoje byloje. Toje pačioje byloje paduoti prašymai dėl nuostolių, padarytų piktnaudžiaujant procesinėmis teisėmis, atlyginimo žyminiu mokesčiu neapmokestinami. Naujoje byloje pareikšti ieškinio reikalavimai dėl nuostolių, padarytų piktnaudžiaujant procesinėmis teisėmis, atlyginimo apmokestinami žyminiu mokesčiu pagal šio Kodekso 80 straipsnį.</i></p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i></p> <p><i>Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</i></p>	
<p>15 straipsnis</p> <p>Sankcijos ar kitos vienodai veiksmingos tinkamos priemonės</p> <p>Valstybės narės užtikrina, kad teismai, į kuriuos buvo kreiptasi ir kuriuose buvo pradėtas piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, galėtų tą procesą pradėjusiai šaliai skirti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas ar kitas vienodai veiksmingas tinkamas priemones, įskaitant žalos atlyginimo išmokėjimą ar teismo nutarties paskelbimą, kai tai numatyta nacionalinėje teisėje.</p>	<p>CPK</p> <p>95 straipsnis. Piktnaudžiavimo procesinėmis teisėmis pasekmės</p> <p>1. Dalyvaujantis byloje asmuo, kuris nesąžiningai pareiškė nepagrįstą ieškinį (apeliacinį ar kasacinį skundą, prašymą atnaujinti procesą, pateikė kitą procesinį dokumentą) arba sąmoningai veikė prieš teisingą ir greitą bylos išnagrinėjimą ir išsprendimą, gali būti teismo įpareigotas atlyginti kitam dalyvaujančiam byloje asmeniui šio patirtus nuostolius. Motyvuotas prašymas dėl nuostolių atlyginimo gali būti paduotas iki bylos išnagrinėjimo iš esmės pabaigos arba gali būti pareikštas ieškinys dėl nuostolių atlyginimo naujoje byloje. Toje pačioje byloje paduoti prašymai dėl nuostolių, padarytų piktnaudžiaujant procesinėmis teisėmis, atlyginimo žyminiu mokesčiu neapmokestinami. Naujoje byloje pareikšti ieškinio reikalavimai dėl nuostolių, padarytų piktnaudžiaujant procesinėmis teisėmis, atlyginimo apmokestinami žyminiu mokesčiu pagal šio Kodekso 80 straipsnį.</p> <p>2. Teismas, nustatęs šio straipsnio 1 dalyje numatytus piktnaudžiavimo atvejus, gali paskirti dalyvaujančiam byloje asmeniui iki penkių tūkstančių eurų baudą, iki 50</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>procentų iš šios baudos gali būti skiriama kitam dalyvaujančiam byloje asmeniui. Kai pareiškiamas šio straipsnio 1 dalyje numatytas reikalavimas dėl nuostolių atlyginimo, dalyvaujančio byloje asmens naudai paskirta baudos dalis įskaitoma į priteistiną nuostolių sumą.</p> <p><i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i> Nr. XII-1241, 2014-10-16, paskelbta TAR 2014-10-28, i. k. 2014-15011 Nr. XII-2751, 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26956</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XI-1480, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)</p> <p>Pastaba: Nenuasmenintos nutarties paskelbimo, kaip atgrasančios sankcijos, kad ieškovui atsirastų reputacinė žala, Lietuvoje nėra.</p>	
<p>16 straipsnis Atsisakymo pripažinti ir vykdyti trečiosios valstybės teismo sprendimą pagrindai Valstybės narės užtikrina, kad būtų atsisakyta pripažinti ir vykdyti trečiosios valstybės teismo sprendimą teismo procese dėl fizinio ar juridinio asmens, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra valstybėje narėje, užsiėmimo visuomenės dalyvavimo veikla, jeigu pagal valstybės narės, kurioje prašoma tokio pripažinimo ar vykdymo, teisėtas procesas laikomas akivaizdžiai nepagrįstu ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio.</p>	<p>CPRESTTAI projektas 31³⁸ straipsnis. Atsisakymas pripažinti ir vykdyti valstybės, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė, teismo sprendimus Valstybės, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė, teismo sprendimą teismo procese dėl asmens, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra Europos Sąjungos valstybėje narėje, užsiėmimo visuomenės dalyvavimo veikla atsisakoma pripažinti ir vykdyti Lietuvos Respublikoje tarptautinių sutarčių ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso LX skyriaus ketvirtojo, penktojo ir šeštojo skirsnių nustatyta tvarka, jeigu pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso ir šio įstatymo nuostatas toks teismo procesas laikomas akivaizdžiai nepagrįstu ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio.</p>	<p>Visiškas</p>

<p>17 straipsnis Jurisdikcija nagrinėti ieškinius, susijusius su procesais trečiosiose valstybėse 1. Valstybės narės užtikrina, kad, kai ieškovas, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra ne Sąjungoje, trečiosios valstybės teisme pradeda piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesą dėl fizinio ar juridinio asmens, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra valstybėje narėje, užsiėmimo visuomenės dalyvavimo veikla, tas asmuo galėtų savo nuolatinės gyvenamosios vietos (buveinės) teismuose prašyti atlyginti žalą ir išlaidas, patirtas dėl proceso trečiosios valstybės teisme.</p>	<p>CPK 88 straipsnis. Išlaidos, susijusios su bylos nagrinėjimu 1. Prie išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu, priskiriamos: 1) sumos, išmokėtos liudytojams, ekspertams, ekspertinėms įstaigoms ir vertėjams, bei išlaidos, susijusios su vietos apžiūra; 2) atsakovo paieškos išlaidos; 3) išlaidos, susijusios su procesinių dokumentų įteikimu; 4) išlaidos, susijusios su teismo sprendimo vykdymu; 5) atlyginimo už kuratoriaus darbą išlaidos; 6) išlaidos advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti; 7) (neteko galios nuo 2008-04-30;) 8) išlaidos, susijusios su laikinųjų apsaugos priemonių taikymu; 9) būtinų ir pagrįstų išlaidų, susijusių su antstolių vykdomu faktinių aplinkybių konstatavimu ir dokumentų įteikimu; <i>Papildyta straipsnio punktu:</i> <i>Nr. XII-2751, 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26956</i> 10) kitos būtinų ir pagrįstų išlaidų; <i>Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:</i> <i>Nr. XII-2751, 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26956</i> 2. Šiame straipsnyje, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 6, 8 ir 9 punktus, nurodytų išlaidų didžiausius dydžius ir jų išmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. <i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i> <i>Nr. XII-2751, 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-17, i. k. 2016-26956</i> 3. Šio straipsnio 1 dalies 10 punkte nurodytomis būtinomis ir pagrįstomis išlaidomis nelaikomos ir šiame skyriuje</p>	<p>Visiškas</p>
---	---	------------------------

nustatyta tvarka neatlyginamos išlaidos už teikiamas teisines paslaugas, išskyrus advokatų ir advokatų padėjėjų teikiamas teisines paslaugas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1495](#), 2008-04-15, Žin., 2008, Nr. 50-1844 (2008-04-30)

Nr. [XI-1480](#), 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4126 (2011-07-13)

CPRESTTAIŲ projektas

31³⁹ straipsnis. Jurisdikcija nagrinėti ieškinius, susijusius su procesais valstybėse, kurios nėra Europos Sąjungos valstybės narės

1. Asmuo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra Lietuvos Respublikoje, turi teisę kreiptis į Lietuvos Respublikos teismus dėl žalos ir bylinėjimosi išlaidų, patirtų dėl valstybės, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė, teisme ieškovo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra valstybėje, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė, inicijuoto piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso dėl to asmens užsiėmimo visuomenės dalyvavimo veikla, atlyginimo Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

2. Ieškinys dėl žalos ir (ar) bylinėjimosi išlaidų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, atlyginimo gali būti pareiškiamas pagal ieškovo gyvenamąją vietą (buveinę) arba žalos padarymo vietą. Šioje dalyje nurodytas ieškinys gali būti pareiškiamas po to, kai valstybėje, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė, yra įsiteisėjęs priimtas galutinis teismo sprendimas.

3. Kai pareiškiamas ieškinys tik dėl bylinėjimosi išlaidų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, atlyginimo, jis nagrinėjamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso

	kodekso XXXIX skyriuje nustatyta tvarka.	
2. Valstybės narės gali apriboti naudojamąsi jurisdikcija pagal 1 dalį tol, kol trečiojoje valstybėje nėra pasibaigęs teismo procesas.	CPRESTTAI projektas 31³⁹ straipsnis. Jurisdikcija nagrinėti ieškinius, susijusius su procesais valstybėse, kurios nėra Europos Sąjungos valstybės narės 2. Ieškinys dėl žalos ir (ar) bylinėjimosi išlaidų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, atlyginimo gali būti pareiškiamas pagal ieškovo gyvenamąją vietą (buveinę) arba žalos padarymo vietą. Šioje dalyje nurodytas ieškinys gali būti pareiškiamas po to, kai valstybėje, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė, yra įsiteisėjęs priimtas galutinis teismo sprendimas.	Visiškas
18 straipsnis Ryšys su dvišalėmis ir daugiašalėmis konvencijomis ir susitarimais Ši direktyva nedaro poveikio trečiosios valstybės ir Sąjungos ar valstybės narės dvišalių ir daugiašalių konvencijų ir susitarimų, sudarytų iki 2024 m. gegužės 6 d., taikymui.	<i>Direktyvos nuostatos nereikia perkelti.</i>	
19 straipsnis Informavimas ir skaidrumas 1. Valstybės narės užtikrina, kad fiziniai ar juridiniai asmenys, užsiimantys visuomenės dalyvavimo veikla, nurodyta 6 straipsnyje, kai tinkama, turėtų galimybę susipažinti su informacija apie procesines apsaugos priemones bei teisių gynimo priemones, kuriomis galima pasinaudoti, ir informacija apie esamas paramos priemones, pavyzdžiui, teisinę pagalbą ir finansinę bei psichologinę paramą, kai tokios priemonės yra prieinamos. Į pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją įtraukiama visa turima informacija apie informuotumo didinimo kampanijas, kai tinkama, bendradarbiaujant su	CPRESTTAI projektas 31⁴⁰ straipsnis. Informacijos viešinimas Informacija apie procesines apsaugos priemones ir teisių gynimo priemones, kuriomis gali pasinaudoti fiziniai ar juridiniai asmenys, užsiimantys visuomenės dalyvavimo veikla, ir informacija apie esamas paramos priemones, pavyzdžiui, teisinę pagalbą ir finansinę bei psichologinę paramą, kai tokios priemonės yra prieinamos, viešinama Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos interneto svetainėje. Šiame straipsnyje nurodyta informacija apima ir informaciją apie informuotumo didinimo kampanijas, kurios gali būti organizuojamos bendradarbiaujant su	Visiškas

<p>susijusiomis pilietinės visuomenės organizacijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais.</p> <p>Tokia informacija teikiama vienoje vietoje lengvai prieinamu formatu naudojantis tinkamu kanalu, pavyzdžiui, informacijos centru, esamu ryšių punktu ar elektroniniais vartais, įskaitant Europos e. teisingumo portalą.</p>	<p>susijusiomis pilietinės visuomenės organizacijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais.</p>	
<p>2. Valstybės narės užtikrina, kad tarpvalstybiniuose civiliniuose procesuose būtų teikiama teisinė pagalba pagal Tarybos direktyvą 2003/8/EB¹.</p>	<p>VGTPĮ</p> <p>11 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą</p> <p>1. Pirminę teisinę pagalbą turi teisę gauti visi Lietuvos Respublikos piliečiai, kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, taip pat kiti Lietuvos Respublikoje bei kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse teisėtai gyvenantys fiziniai asmenys, kiti Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ir tiesiogiai taikomuose Europos Sąjungos teisės aktuose nurodyti asmenys.</p> <p><i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i></p> <p>Nr. <u>XIII-1437</u>, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11748</p> <p>2. Antrinę teisinę pagalbą turi teisę gauti:</p> <p>2) Lietuvos Respublikos piliečiai, kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, taip pat kiti Lietuvos Respublikoje ir kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse teisėtai gyvenantys fiziniai asmenys, nurodyti šio įstatymo 12 straipsnyje;</p> <p>13 straipsnis. Asmens teisę gauti antrinę teisinę pagalbą įrodantys dokumentai</p> <p>13. Šio įstatymo 12 straipsnio 14 punkte nurodytų asmenų teisę gauti antrinę teisinę pagalbą įrodo dokumentai,</p>	<p>Visiškas</p>

¹ 2003 m. sausio 27 d. Tarybos direktyva 2003/8/EB numatanti teisės kreiptis į teismą įgyvendinimo tarptautiniuose ginčiuose pagerinimą nustatant minimalias bendras teisinės pagalbos tokiems ginčams taisykles (OL L 26, 2003 I 31, p. 41).

	<p>patvirtinantys pradėtą bylos procesą, kuriame asmuo yra atsakovas.</p> <p>VGTPĮ projektas 12 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti antrinę teisinę pagalbą neatsižvelgiant į asmens (šeimos) turta ir asmens pajamas 14) asmenys, siekiantys pateikti teismui prašymą taikyti procedūrą dėl nesąžiningai pareikšto akivaizdžiai nepagrįsto ieškinio dėl asmens užsiėmimo visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais veikla.</p>	
<p>3. Valstybės narės lengvai prieinamu elektroniniu formatu skelbia visus jų nacionalinių apeliacinių teismų ar aukščiausios instancijos teismų priimtus galutinius sprendimus, susijusius su procesais, patenkančiais į šios direktyvos taikymo sritį. Toks skelbimas vykdomas laikantis nacionalinės teisės.</p>	<p>Lietuvos Respublikos teismų įstatymas Nr. I-480 7 straipsnis. Viešumas 2. Bylose priimti teismų sprendimai skelbiami viešai. Teismas, skelbdamas sprendimą, neskelbia fizinio asmens kodo, paprastai neskelbia gyvenamosios ar buvimo vietos adreso, duomenų apie asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, telefono numerio, elektroninio pašto adreso ir kitų kontaktinių duomenų, gimimo datos ir vietos, šeiminės padėties, darbovietės ir einamų pareigų, transporto priemonės valstybinio numerio, kredito įstaigos sąskaitos numerio, unikalaus nekilnojamojo ar kito registruotino turto numerio, šio turto buvimo vietos tikslaus adreso, duomenų, sudarančių bylos medžiagą, teismo pripažintą nevieša, taip pat specialių kategorijų asmens duomenų, o baudžiamosiose bylose – ir asmens duomenų, saugomų atskirai nuo kitos ikiteisminio tyrimo medžiagos. <i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i> Nr. XIII-606, 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-19, i. k. 2017-12426 Nr. XIII-2372, 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836</p> <p>39 straipsnis. Teismų sprendimų oficialus skelbimas</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>1. Teismų baigiamieji aktai, atskirosios nutartys ir metinės Aukščiausiojo Teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo praktikos apžvalgos skelbiami Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus. Aukščiausiojo Teismo ir Vyriausiojo administracinio teismo baigiamieji aktai: sprendimai, nutartys, nutarimai, taip pat įsiteisėję Regionų administracinio teismo sprendimai dėl norminių administracinių aktų teisėtumo skelbiami Teisės aktų registre.</p> <p>2. Viešai skelbiamame teismo baigiamajame akte turi būti išdėstyti visi argumentai, kuriais šis aktas grindžiamas, išskyrus proceso įstatymų nustatytus atvejus. Teismo baigiamuoju aktu laikomas teismo aktas, kuriuo byla baigiama iš esmės.</p> <p>3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teismų baigiamieji aktai, atskirosios nutartys ir metinės teismų praktikos apžvalgos skelbiami nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinės, profesinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat laikantis kitų įstatymuose numatytų apribojimų ir draudimų.</p> <p>4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame interneto tinklalapyje taip pat skelbiami lietuvių kalba surašyti arba į lietuvių kalbą išversti Europos žmogaus teisių teismo, Europos Sąjungos teisminių institucijų ir kitų tarptautinių teisminių institucijų sprendimai, prejudiciniai sprendimai, išvados bylose, kuriose dalyvaujantys asmenys yra Lietuvos Respublikos piliečiai, nuolatiniai gyventojai, Lietuvos Respublikos juridiniai asmenys arba Lietuvos valstybė, kiti šioje dalyje nurodytų institucijų procesiniai sprendimai, kurių skelbimo būtinumą pripažįsta Aukščiausiasis Teismas arba Vyriausiasis administracinis teismas, o Teisėjų tarybos nustatyta tvarka – ir kita medžiaga.</p> <p>5. Prieiga prie šio straipsnio nustatyta tvarka internete</p>	
--	---	--

	<p>skelbiamos informacijos yra vieša ir nemokama. Duomenų bazės turi būti aprūpintos elektroninėmis paieškos priemonėmis.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i></p> <p>Nr. X-611, 2006-05-23, <i>Žin.</i>, 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27)</p> <p>Nr. X-1685, 2008-07-03, <i>Žin.</i>, 2008, Nr. 81-3186 (2008-07-17)</p> <p>Nr. XI-810, 2010-05-13, <i>Žin.</i>, 2010, Nr. 63-3089 (2010-05-31)</p> <p>Nr. XI-1972, 2012-04-17, <i>Žin.</i>, 2012, Nr. 51-2527 (2012-05-03)</p> <p>Nr. XI-2348, 2012-11-06, <i>Žin.</i>, 2012, Nr. 132-6676 (2012-11-15)</p>	
<p>20 straipsnis Duomenų rinkimas</p> <p>Valstybės narės Komisijai kasmet pateikia šiuos duomenis (pageidautina, agreguotus) apie II, III, IV ir V skyriuose nurodytus prašymus ir nutartis, jei tokie duomenys turimi:</p> <p>a) atitinkamais metais pradėtų piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo skaičius;</p> <p>b) teismo procesų, suskirstytų pagal atsakovo ir ieškovo tipą, skaičius;</p> <p>c) pateikto ieškinio rūšis, remiantis šia direktyva.</p>	<p>Lietuvos Respublikos nacionalinės teismų administracijos įstatymas Nr. IX-787</p> <p>2 straipsnis. Nacionalinės teismų administracijos funkcijos</p> <p>21) kaupia, analizuoja ir apibendrina teismų statistiką.</p> <p><i>Pastaba. Ataskaitų parengimui pakaks organizacinių priemonių, nebūtina nustatyti teisės aktais. Teisingumo ministerija pateiks Europos Komisijai šioje dalyje nurodytą informaciją.</i></p>	Visiškas
<p>21 straipsnis Peržiūra</p> <p>Ne vėliau kaip 2030 m. gegužės 7 d. valstybės narės pateikia Komisijai turimus duomenis apie šios direktyvos taikymą, visų pirma, turimus duomenis, iš kurių matyti, kaip asmenys, kurių atžvilgiu pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo,</p>	<p>Informacinis raštas Europos Komisijai apie Direktyvos įgyvendinimą, pateikiant turimus duomenis, kiek asmenų, kurių atžvilgiu pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, pasinaudojo Direktyvoje numatytais apsaugos priemonėmis</p>	<p>Dalinis</p> <p>Visiškai bus įgyvendinta, kai Teisingumo ministerija ne vėliau kaip 2030 m. gegužės 7 d. pateiks informaciją Europos Komisijai.</p> <p><i>Pastaba. LINESIS sistemoje įvesta priemonė – informacinis raštas Europos</i></p>

<p>pasinaudojo šioje direktyvoje numatytomis apsaugos priemonėmis. Remdamasi pateikta informacija, Komisija ne vėliau kaip 2031 m. gegužės 7 d. ir vėliau kas penkerius metus pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo ataskaitą. Toje ataskaitoje pateikiamas piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo pokyčių ir šios direktyvos poveikio valstybėse narėse vertinimas, kartu atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės nacionalines aplinkybes, įskaitant Rekomendacijos (ES) 2022/758 įgyvendinimą. Prireikus prie tos ataskaitos pridedami pasiūlymai dėl šios direktyvos dalinių pakeitimų. Komisijos ataskaita skelbiama viešai.</p>		<p><i>Komisijai apie Direktyvos įgyvendinimą, pateikiant duomenis, kiek asmenų, kurių atžvilgiu pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, pasinaudojo Direktyvoje numatytomis apsaugos priemonėmis.</i></p>
<p>22 straipsnis Perkėlimas į nacionalinę teisę 1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi, ne vėliau kaip 2026 m. gegužės 7 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.</p>	<p>CPRESTTAIĮ projektas 2 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas Papildyti Įstatymo priedą 15 punktu: „15. 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1069 dėl asmenų, užsiimančių visuomenės dalyvavimo veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ieškinių ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (Strateginiai ieškiniai dėl visuomenės dalyvavimo).“ 3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas Šis įstatymas įsigalioja 2026 m. gegužės 7 d.</p> <p>CPK projektas 4 straipsnis. Kodekso papildymas priedu Papildyti Kodeksą priedu:</p> <p style="text-align: right;">„Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso priedas</p> <p>ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS</p>	<p>Visiškas</p>

	<p style="text-align: center;">AKTAI</p> <p>2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1069 dėl asmenų, užsiimančių visuomenės dalyvavimo veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ieškinių ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (Strateginiai ieškiniai dėl visuomenės dalyvavimo).“</p> <p>5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas Šis įstatymas įsigalioja 2026 m. gegužės 7 d.</p> <p>VGTPĮ projektas 2 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas Papildyti Įstatymo priedą 7 punktu: 7. 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1069 dėl asmenų, užsiimančių visuomenės dalyvavimo veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ieškinių ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (Strateginiai ieškiniai dėl visuomenės dalyvavimo). 3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas 1. Šis įstatymas įsigalioja 2026 m. gegužės 7 d. 2. Šio įstatymo nuostatos taikomos prašymams suteikti antrinę teisinę pagalbą, gautiems įsigaliojus šiam įstatymui.</p>	
2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstą.	<i>Direktyvos nuostatos nereikia perkelti, nes teisės aktų tekstai bus notifikuoti Komisijai per Themis sistemą.</i>	
<p>23 straipsnis Įsigaliojimas Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.</p>	<i>Direktyvos nuostatos nereikia perkelti.</i>	

24 straipsnis Adresatai Ši direktyva skirta valstybėms narėms. Priimta Briuselyje 2024 m. balandžio 11 d.	<i>Direktyvos nuostatos nereikia perkelti.</i>	
--	--	--
